

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ⁽¹⁾ فِي الرَّهْدِ وَأَبْنُ مَاحَةَ.

Tirmizi⁽¹⁾, Züh'd'de ve İbn Mace rivayet etmiştir.

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ يَتَعَاطَى الْمَسْحَدَ⁽²⁾ فَاشْهَدُوا لَهُ بِالْإِيمَانِ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: ﴿إِنَّمَا تَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مِنْ أُمَّرَتِهِ بِأَلَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ﴾ [التوبة: ١٨]. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ⁽³⁾.

Ebu Said radiyallahu anh'ten, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle demiştir: Bir adamın mescide⁽²⁾ gelip gittiğini görürseniz onun imanına şahitlik edin. Çünkü Allah Teala şöyle demiştir: "Allah'ın mescitlerini ancak Allah'a ve ahiret güne iman eden, namazı kılan ve zekâtı veren imar eder"⁽³⁾.
Teube: 18⁽³⁾. Tirmizi rivayet etmiştir⁽⁴⁾.

İMAN ARTAR VE EKSLİR, VESVESE ONA ZARAR VERMEZ

قَالَ اللَّهُ حَلَّ شَأْنَهُ: ﴿وَإِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ⁽⁵⁾ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا لُتِمَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ رَأَوْنَهَا وَإِنَّمَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ [الأنفال: ٢].

Ulu Allah şöyle demiştir: "Müminler ancak o kimselerdir ki Allah zikredildiği zaman kalpleri korkar⁽⁵⁾ ve onlara ayetleri okunduğu zaman imanlarını artırırlar ve Rablerine tevakkül ederler."⁽⁶⁾ (*Enfal: 2*)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا⁽⁷⁾ فَيَعْبُرُهُ نِيَدَهُ⁽⁸⁾ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فِيلْسَانَهُ⁽⁹⁾ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَيَقْبَلِهِ⁽¹⁰⁾.

Ebu Said el - Hudri radiyallahu anh'ten, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle demiştir: İçinizden kim bir kötülük görürse⁽⁷⁾ onu eliyle önlesin⁽⁸⁾. Eğer buna gücü yetmezse diliyle⁽⁹⁾, eğer buna da gücü yetmezse, kalbi ile önlesin⁽¹⁰⁾.

- (1) Garip senetle, ancak onu hasen derecesine çıkaracak çeşitli yollardan rivayet edilmiştir.
- (2) Bir lafızda da, mescide alışırsa denilmiştir yani Allah Teala ya ibadet etmek için ona sık sık gidip gelirse demektir.
- (3) Zayıf hadistir: Tirmizi, 2617, 3093; İbn Mace, 802; Ahmed, Sünen, 3/76; Darimi, Sünen, 1223; İbn Huzeyme, Sahih, 1502; İbn Hibban, Sahih, 1721; Hakim Müstedrek, 2/332; Şeyh Elbanî, Zaifül camii, 509.
- (4) Hasen senetle. Gerçek şudur ki iman artar ve eksilir, kuvvetlenir ve zayıflar. Çünkü arkadaki ayet ve hadis bunu açıkça bildirmiştir. Bir de iman tasdiktir ve iyi amellerdir.
- (5) Allah Teala'nın heybetinden ürker demektir.
- (6) O da şeriatın beğenmediği şeydir, mesela zina etmek ve içki içmek gibi.
- (7) Onu mümkün olur ve ona bir zarar gelmezse kuvveti ile engellesin, bu durumda bunu yapması vaciptir, yoksa menduptur.
- (8) Mesela; Bunu yapma, haramdır, Allah ve Resul'ünü kızdırır, demek gibi.
- (9) Yani içinden kendi ile Allah arasında onu engellesin, mesela bu kötü bir şeydir, ya Rabbi, sen bundan razı değilsin, ben de razı değilim demesi gibi.

وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ⁽¹⁾. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ إِلَّا الْبُخَارِيَّ.

Bu da imanın en zayıfıdır⁽¹⁾. Bunu Buhari hariç Beşler rivayet etmiştir.
عَنْ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: يَا مَعْشَرَ النِّسَاءِ تَصَدَّقْنَ وَأَكْثِرْنَ الْإِسْتِغْفَارَ، فَإِنِّي رَأَيْتُكُمْ أَكْثَرَ أَهْلِ النَّارِ⁽²⁾ فَقَالَتْ امْرَأَةٌ مِنْهُنَّ حَزَلَةٌ⁽³⁾: وَمَا لَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَكْثَرَ أَهْلِ النَّارِ؟ قَالَ: تَكْثِرْنَ اللَّعْنَ⁽⁴⁾ وَتَكْفُرْنَ الْعَسِيرَ⁽⁵⁾ وَمَا نَقَصَانَ الْعَقْلِ وَالَّذِينَ؟ قَالَ: أَمَّا حَاصِتٌ لَمْ تُصَلِّ وَلَمْ تَصُمْ؟ فَنَ: بَلَى قَالَ: فَذَلِكَ مِنْ نَقْصَانِ دِينِهَا⁽⁶⁾. رَوَاهُ الْخَمْسَةُ.

İbn Ömer'den, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle demiştir: Ey kadımlar topluluğu, sadaka verin ve çokça istiğfar edin. Çünkü ben sizin cehennem halkının çoğunu teşkil ettiğinizi gördüm⁽²⁾. Açık sözlü bir kadın⁽³⁾: Ya Resulallah, neden biz cehennem halkının çoğunluğunu teşkil ediyoruz, dedi? O da: Siz çok lanet edersiniz⁽⁴⁾ kocanızın nimetini inkâr edersiniz⁽⁵⁾. Sizde? O da: Kadın da: Ya Resulallah, aklı ve dini eksik ne demektir, dedi? O da: Aklının eksikliği iki kadının bir erkeğin şahitliğine sayılmasıdır⁽⁷⁾, işte bu zanda oruç tutmazlar⁽⁸⁾. İşte bu da dinin eksikliğidir, dedi. Buhari'nin ibaresi de şöyledir: Öyle değil mi, kadın hayız gördüğü zaman namaz kılmaz ve oruç tutmaz? Kadımlar da: Evet, dediler. O da: İşte dininin eksik olması budur, dedi⁽⁹⁾. Bunu Beşler rivayet etmiştir.

- (1) Sahih hadistir: Müslim, 49; Ebu Davud, 1140, 4340; Tirmizi, 2172; Nesei, 5023, 5024; İbn Mace, 1275; Ahmed, Müsned, 3/10, 20, 2/49, 50; İbn Hibban, Sahih, 306, 307. Yani son sıradakinin imanı zayıftır demektir. İmanı sağlam olan kötülüğü reddeder ve başına gelecek olana atırmaz. Çünkü aşğıdaki hadiste şöyle denilmiştir: Cihadın en faziletlisi zalim hükümdar karşısında hakkı söylemektir. Sahih hadistir: Ebu Davud, 4344; Tirmizi, 2174; İbn Mace, 4011; Ahmed, Müsned, 3/19, 61; Humeydi, Müsned, 752; Hakim, Müstedrek, 4/5, 6, 50; Şeyh Elbanî, Sahih, 491.

(2) Miraç gecesinde ona baktığım zaman.

(3) Düzgün konuşan kadın demektir.

(4) Yani sövme ve lanettir.

(5) Aşır koca demektir, kadın onun nimetini görmeyen gelir ve kocasına: Senden hiçbir hayır görmedim, der.

(6) Aklı ve dini eksik olup da erkeğin aklını başından alan kadın gibisini görmedim, demektir.

(7) İki kadının şahitliği bir erkeğin şahitliği gibidir, Allah Teala şöyle demiştir: "Eğer iki erkek olmazsa beğendiğiniz şahitlerden bir erkek iki kadın" (Bakara: 282).

(8) Hayız sebebiyle.

(9) Sahih hadistir: Beşlerden hiçbirini onu İbn Ömer'den rivayet etmemiştir. Onu ancak Ebu Said İbn Amir'den rivayet etmişlerdir. İbn Ömer hadisini ise şunlar rivayet etmişlerdir: Müslim, 79; Ebu Davud, 4679; İbn Mace, 4003. Ebu Said hadisini ise şunlar rivayet etmişlerdir: Buhari, 304, 1462, 1951; 2658; Müslim, 80; Nesei, 1575; İbn Mace, 1288.